

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **J. S.**
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie, IČO 00007064**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2024, č. j. CPR-27034-2/ČJ-2024-930310-V242,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 3. 2024, č. j. KRPE-1634-38/ČJ-2024-170022-SV, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, neboť pobýval na území České republiky bez

platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že zkrátil dobu vyhoštění z 1 roku na 6 měsíců. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil.

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 172 zákona o pobytu cizinců. Žalobce namítal, že v řízení nebylo zjištěno, jaká práva mu svědčila v době po ukončení jeho pobytu v Lotyšsku. V této souvislosti odkázal na českou právní úpravu výjezdního příkazu podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž analogicky dovozuje, že i lotyšská právní úprava poskytuje cizincům, kterým byl ukončen pobyt, právo na výjezd a stanovuje jim k tomu určitou lhůtu. Tím se ale správní orgány nezabývaly a vycházely z toho, že hned následující den po ukončení pracovního poměru v Lotyšsku pobývá v České republice nelegálně. V takovém případě by ale podle žalobce cizinec vůbec neměl příležitost legálně vycestovat. Žalobce proto trvá na provedení výkladu příslušné lotyšské právní normy ze strany správního orgánu.
3. Žalobce má rovněž za to, že je žalované rozhodnutí nepřiměřené, neboť o svém nelegálním pobytu nevěděl a jednal tak nikoliv s úmyslem porušovat pobyťová pravidla. Doba trvání protiprávního stavu navíc byla epizodní a jednalo se o jeho první pochybení. Z těchto důvodů se žalobce domnívá, že správní orgány měly postupovat podle § 50a zákona o pobytu cizinců, tj. vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území, nikoli o správním vyhoštění.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Doplnil, že není jeho povinností zkoumat, zda stát, který žalobci zrušil povolení k pobytu, mu umožnil řádné vycestování, ale to, zda je žalobce oprávněn k pobytu na území České republiky. Dále žalovaný uvedl, že nebyl dán důvod pro postup podle § 50a zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení nebyla shledána nepřiměřenost rozhodnutí.
5. Krajský soud přezkoumal bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 4. 1. 2024 byl žalobce kontrolován hlídkou Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Pardubického kraje. Žalobce v této souvislosti uvedl, že je uzbeké národnosti, v Uzbekistánu má manželku a tři děti. Dne 28. 11. 2022 přicestoval do Lotyšska, kde získal pobyťové oprávnění. Dne 24. 11. 2023 přicestoval do České republiky, neboť zde chtěl pracovat. Následným šetřením správní orgán I. stupně zjistil, že žalobci byla vydána pobyťová karta v Lotyšsku s platností od 16. 11. 2023 do 30. 11. 2024. V Schengenském informačním systému je však tento doklad ode dne 14. 12. 2023 veden jako *odcizený, ztracený nebo neoprávněně užívaný* a z tohoto důvodu je považován za neplatný. Žalobce k tomuto uvedl, že si nebyl vědom, že se na území České republiky nachází neoprávněně, domníval se, že zde může pobývat na základě lotyšského povolení k pobytu.
7. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců: *Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie,*

Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn,

8. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců: *Rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
9. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců: *Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
10. Předně soud připomíná, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se soud může v případě shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění [srov. např. odůvodnění rozsudku NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 85/2005-130 publikovaný pod číslem 10350/2007 Sb. NSS, či rozsudky rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86 a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz)]. Ostatně v této souvislosti konstatoval i Ústavní soud v nálezu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20, že: „[ú]kolem obecného soudu, který vypořádává jednotlivé stížnostní námitky, není na každou z nich reagovat tím způsobem, že zopakuje argumentaci učiněnou jinými orgány veřejné moci v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, případně ji převypráví „vlastními slovy“. Pokud uplatněné stížnostní námitky nepřesahují rozsah námitek, které tyto orgány ve svých rozhodnutích dostatečně přesvědčivě a logicky vyřešili již dříve a soud vykonávající přezkum se s jejich hodnocením plně ztotožňuje, nedává rozumný smysl, aby již učiněné závěry znovu opakoval“ (rozhodnutí ÚS jsou dostupná na www.nalus.usoud.cz).
11. Nyní k samotnému přezkumu.
12. Pro účely nyní projednávané věci není relevantní, zda lotyšská právní úprava poskytuje cizincům právo na výjezd a stanovuje jim k tomu lhůtu. Právo na výjezd neopravňuje cizince k pobytu v ostatních členských státech, ale slouží k umožnění řádného vycestování z daného území.
13. Jinými slovy, pro účely tohoto řízení nebylo třeba posuzovat, *jaká práva svědčila žalobci v Lotyšsku*, neboť by tato skutečnost nemohla mít vliv na posouzení oprávněnosti žalobce pobývat na území České republiky. Žalobci totiž nebylo uloženo správní vyhoštění za to, že by nelegálně vycestoval z Lotyšska, ale protože na území České republiky pobýval bez příslušného oprávnění. Jak správně uvedl žalovaný, jeho povinností nebylo zkoumat, zda stát, který žalobci zrušil povolení k pobytu, mu umožnil řádné vycestování, ale to, zda žalobce byl oprávněn k pobytu na území České republiky.
14. Nadto odkazuje-li žalobce na možnou analogickou úpravu § 50 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, lze k tomu dodat, že platnost výjezdního příkazu zaniká vycestováním cizince z území, tedy i pokud by žalobci byl v Lotyšsku udělen výjezdní

příkaz, neznamená to, že by byl oprávněn cestovat po členských státech EU bez příslušného pobytového oprávnění. Výjezdní příkaz není pobytovým oprávněním ani jeho prodloužením, naopak je pouze dokladem, který cizince opravňuje k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k následnému vycestování z území.

15. Zásadní tak je, že žalobce nedisponoval žádným pobytovým oprávněním na území České republiky. Žalobce sám uvedl, že se nikde o podmínkách legálního pobytu a práce na území České republiky neinformoval, o české vízum nežádal (viz protokol o výsledku účastníka správního řízení ze dne 5. 1. 2024). Doklad o pobytové kartě v Lotyšsku s původní platností od 16. 11. 2023 do 30. 11. 2024 je ode dne 14. 12. 2023 veden jako *odcizený, ztracený* nebo *neoprávněně užívaný*. Z obsahu správního spisu je tak dostatečně prokázáno, že žalobce naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců.
16. Relevantní není ani tvrzení žalobce, že o svém nelegálním pobytu nevěděl. I v řízeních podle zákona o pobytu cizinců platí obecná zásada *neznalost práva neomlouvá*. Tedy i cizinci jsou povinni respektovat zákon o pobytu cizinců. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na jeho rozsudek ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015-24, kdy v případě cizince, který pobýval na území České republiky v domnění, že je oprávněn k pobytu, přestože k němu oprávněn nebyl, NSS uvedl: „[o]statně ani omyl stěžovatele v tomto případě by nebyl relevantní pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Zákon o pobytu cizinců takový omyl nezohledňuje a obecně se uplatní zásada, že neznalost práva neomlouvá“.
17. Krajský soud proto shrnuje, že i pokud by žalobce o svém nelegálním pobytu skutečně nevěděl a nejednal tak úmyslně, nevylučuje to uložení správního vyhoštění. Tyto skutečnosti však lze zhodnotit v rámci rozhodování o délce uloženého správního vyhoštění, což žalovaný učinil, neboť přistoupil k uložení správního vyhoštění po dobu 6 měsíců, ačkoli zákon o pobytu cizinců umožňuje v daném případě uložit správní vyhoštění až na dobu pěti let.
18. Uložení správního vyhoštění je tak plně odpovídající jednání žalobce a nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho práv. Na uvedeném závěru nic nemění ani to, že se jednalo o žalobcovo první pochybení, jak uvádí. Lze navíc doplnit, že správní vyhoštění je ukládáno i v případech, kdy se cizinec správnímu orgánu dobrovolně nahlásí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020-24).
19. Krajský soud rovněž uvádí, že se správní orgány řádně zabývaly i dalšími relevantními hledisky pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Hlediska relevantní pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí obecně upravuje § 174a zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců pak výslovně stanovuje, že nelze vydat rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Povinnost přiměřenosti správního rozhodnutí vyplývá rovněž z § 4 odst. 2 správního řádu, když zákon požaduje, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu.
20. Žalobce nemá na území České republiky žádného rodinného příslušníka, nevytvořil si zde žádné společenské či kulturní vazby, nevlastní zde žádnou nemovitost, nemá žádné zdravotní potíže. Uvedl, že rozhodnutí o správním vyhoštění by pro něho mělo *ekonomický dopad, jelikož v Uzbekistánu je málo placené práce* (viz protokol o výsledku účastníka

správního řízení ze dne 5. 1. 2024). Naopak má vazby v Uzbekistánu, kde žije jeho manželka a děti, stejně jako ostatní příbuzní. Uvedl také, že ve vycestování zpět do Uzbekistánu mu nic nebrání, nehrozí mu tam žádné nebezpečí ani pronásledování.

21. Žalobce neuvedl takové skutečnosti, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, ani takové skutečnosti nebyly v řízení zjištěny. Krajský soud tak uzavírá, že žalované rozhodnutí je přiměřené a v souladu s veřejným zájmem, přičemž uložení správního vyhoštění plně odpovídá zjištěným skutkovým okolnostem věci.
22. Co se týká žalobcem navrženého postupu podle § 50a zákona o pobytu cizinců, tj. vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území, krajský soud uvádí, že se nejedná o alternativní řešení, nýbrž že postup podle § 50a zákona o pobytu cizinců je subsidiární ve vztahu ke správnímu vyhoštění. Tedy pokud by správní vyhoštění představovalo nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce, nebylo by možné podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění vydat. Následně by pak přicházel v úvahu postup podle § 50a. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne ze dne 13. 1. 2021, č. j. 6 Azs 313/2020–40: „[z] právní úpravy tedy vyplývá, že správní orgán nemůže volně vybírat mezi uložením správního vyhoštění (§ 119) a uložením povinnosti opustit území (§ 50a). Pokud v řízení ve věci správního vyhoštění nebylo shledáno, že by správním vyhoštěním došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života cizince, nelze režim uložení pouhé povinnosti opustit území vůbec využít.“ Subsidiární charakter ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců ve vztahu ke správnímu vyhoštění shledal i Městský soud v Praze ze dne 23. 2. 2021, č. j. 13 A 1/2021, podle kterého: „[o] možné povinnosti opustit území lze uvažovat až poté, co by uložení správního vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života cizince, resp. co by nebyly shledány důvody pro zahájení řízení či vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.“
23. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobce nebyl v soudním řízení úspěšný a žalovanému jako správnímu orgánu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS. Běžnou úřední činnost by přesahovaly zejména náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním, viz např. rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012-11, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 30. srpna 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně